

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2018/7 – 3. behandling
Tillie Martinussen

26. november 2018

Forslag til Finanslov for 2019.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

(Medlem af Inatsisartut, Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Manglende inddragelse af partier - igen

Samarbejdspartiet skal kritisere de manglende forhandlinger mellem de 2 partier der ikke deltager i Finanslovsforslaget, og Naalakkersuisut.

Vi skal understrege at vi blev indbudt til forhandlinger 1 gang, i starten af Naalakkersuisuts periode, på et tidspunkt der ikke kunne lade sig gøre.

Vi kan konstatere, at mindst 1 andet parti har modtaget samme dårlige behandling, hvilket vi finder, er en tilsidesættelse af de almindelige demokratiske spilleregler i et land.

Det svarer til, at tilsidesætte godt ca. 5.000 medlemmer af befolkningen, ud af de godt 29.000 der stemte, hvilket svarer til at 1/6 del af befolkningens stemmer, ikke er medtaget i forhandlingerne på demokratisk vis. Det er således til at konstatere, at 1/6 del af befolkningen er tilsidesat.

Det mindste man kunne have sørget for, var, at disse var hørt.

Ingen reelle forbedringer for de behov der er hos befolkningen

Vi anvender, som sædvanligt, reserverne inden de er sat på Finansloven, og vi har fortsat ikke noget opgør med de nødvendige reformer, der batter.

På baggrund af dette forslag, er intet reelt set er forbedret for socialt udsatte.

Velfærden i landet presses endnu mere.

Vi mangler indsatser der skal afhjælpe dette alvorligt.

Herunder:

Pædagogers og sundhedsvæsens vilkår, tandlægebetjening, døgninstitutioner, direkte psykolog,- eller therapeuthjælp til ofre for seksuelle overgreb, traumer og vold, herunder seksuel vold.

Hjælp til familier med traumer, ingen nye eller styrkede tidlige indsatser for familier og udsatte, ingen hjælp til hjemløse, og fuldstændig udeladelse af hele boligområdet og disses tilstand.

Ingen reel hjælp til børn og unge, ingen opfølgende indsatser på socialområdet, ingen forbedringer af uddannelsessystemet, ingen hjælp til erhvervslivet, samt andre nødvendige tiltag for befolkningen.

Det må siges at være uambitiøst for vore mennesker, børn og unge, for vore udsatte.

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

Beskatninger, omfordelinger og afgiftsfritagelser

Vi mener ikke, at det er hensigtsmæssigt med beskatningen af værdipapirer. Det er endnu en afgift der pålægges befolkningen for, at inddække de projekter og prioriteringer som Naalakkersuisut foretager, sammen med med-underskriverne.

El,- og hybridbiler fritages for afgifter, men det var en kortvarig fornemmelse, der kommer et nyt forslag om afgifter i 2019. Vi håber det er fair, og tager hensyn til miljøet.

At give penge til en Miljøfond med den ene hånd, og uhensigtsmæssigt at afgiftsbelægge grønne tiltag med den anden, hænger ikke sammen.

Socialområdet og kommunale bloktilskud

Der er ingen tvivl om, at der stort set ingen reelle forbedringer er for socialområderne, herunder for børn

og unge, ingen væsentlige forbedringer for handicappedes vilkår, ingen for udsatte eller ældre.

Socialområdet og skoleområdet i kommunerne, er udsat for besparelser i Bloktilskud til kommunerne, og kommunerne har fået meget kort indfasning af forringelse af deres Bloktilskud – nu hvor kommunerne generelt kæmper for at få hverdagen for mange udsatte til at hænge sammen.

Sermersooq må igen stå for skud, og uddele penge til resten af kommunerne, trods deres underskud i år, der bl.a. stammer fra byggeri af boliger og på socialområdet, til trods for at kommunen på meget kort tid er vokset med 1.000 indbyggere.

Vi er allerede begyndt at betale for lufthavnene, både indirekte ved subsidier og skjulte indførsler af skatter, samt direkte ved reduktioner af bloktilskud til det borgernære – nemlig kommunernes arbejde, samt manglende ekstra-bevillinger til pædagogers vilkår, og sundhedsvæsenet.

Løftebrud står i kø, fra valget, for at indkasseres til store projekter. Altså skal lufthavnene nu også inddække al den velfærdsforringelse der indføres, hvilket den i fremlagte og vedtagne form, ikke kan, da der mangler

rentabilitet og planlægning, men er rig på udgifter. Også mange udgifter fra nu af der kanaliseres over fra alle mulige og umulige konti, til projekterne.

Penge man kunne have prioriteret til sultne, udsatte, omsorgssvigtede, og traumatiserede børn og unge, handicappede og ældre medborgere osv.

Vi ser ingen ekstra bevillinger til seksuelt misbrugte, hverken børn og unge, eller voksne med senfølger til trods for, at dette var et valgløfte. Vi håber at der i 2020, vil ske en forhøjelse af udgifterne til Killiliisa, der har behov for markant flere penge, end de 4 mio. kr. der er afsat, ligesom behandlingstilbud m.fl. bør bredes ud.

Der er afsat penge til en krise-tlf. til borgerne – endelig, men ingen penge til opfølgende indsatser, når folk er suicidale.

Ingen særlige geografiske indsatser, og ingen hjælp til civilsamfundets organisationer der løber med ild i håret, for at hjælpe med at slukke brande, dér hvor Selvstyret og kommunerne igen, igen ikke slår til.

Særlige indsatser på børne,- og ungeområdet går i et rundt 0 i forhold til årene før, med 500.000 fjernet i overslagsårene.

Handicaptalsmanden bad om ekstra ca. 2,5-3 mio. kr., men får 1 mio., hvilket ikke ændrer nævneværdigt ved deres chancer for at blive landsdækkende og skabe ro så de kan søge fonde, da deres bevilling forud for dette var alt for lav, så lav, at de kæmpede med, at få hverdagen til at hænge sammen, bogstaveligt talt.

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

Børnestøtteloven modtager kommunerne ikke penge for at indfase, fortsat, og ingen nye initiativer på børne,- og ungeområdet, uddannelsesområdet, samt innovationsområdet ses nogen steder. Ingen særlige forudsætninger for real-vækst er vedtaget, og ingen prioriteringer der batter, sættes af til børn og unge.

Vel at mærke, børn og unge der ikke har pædagoger der kan passe dem, som ikke anbringes udenfor hjemmet når der er behov for det. Som ikke får hjælp til følgevirkninger af seksuelt misbrug, og som ikke får mad på bordet pga. misbrugscyklusser hos deres familier.

Børn og unge der går ude hele natten i bidende kulde i perioder, fordi hjemmet er fyldt med vold, eller misbrug, eller børn og unge, der oplever at 20 artikler i FNs Børnekonvention overtrædes.

De børn og unge. Og deres voksne, deres hjælpere, deres familier, de udsatte.

Vi ser heller ingen tiltag til at hjælpe de hjemløse, til trods for, at vi kan se, at varmestuerne her i Nuuk fyldes med mange, mange flere – der kommer for at få et måltid varm mad, og til trods for, at der skabes flere og flere hjemløse.

Boligområdet ignoreres – regningen får kommunerne

Hele boligproblematikken vi drukner i, her i landet, berøres stort set ikke i nærværende finanslov.

Der barsles med overlevering til kommunerne af alle lejemaal, hvilket for så vidt er fint.

Men der tages ingen hensyn til, den finansielle bombe Selvstyret med sine prioriteringer de sidste mange, mange år, har foretaget for ikke at reovere og udbedre, samt nybygge tilstrækkeligt hvor der er behov. Skimmelsvamp, dræbende kolde lejligheder, mangel på aftaler med eksterne investorer m.v. på boligområdet er helt jammerligt, og der bygges slet ikke tilstrækkeligt.

Der bør åbnes op, her og nu, for, at man kan hyre arbejdskraft der kan bygge, samt give lokale erhverv videre muligheder.

Ingen forbedringer levevilkår, for få til erhverv

Vi ser ingen lettelser i økonomien for borgerne, og deres hverdag med subsidier – dvs. ekstra regninger, de betaler for internet, flybilletter, mad, søfragt, og generel levestandard.

Ingen forbedringer for erhvervet, stadig ingen chancer for at hyre de nødvendige arbejdskraft, og en overophedning af arbejdsmarkedet der allerede er i gang, uden udsigt til nogen tiltag der reducerer denne overophedning.

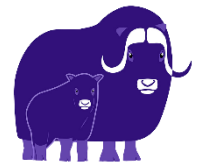
Ingen sammenhængende skattelettelser eller incitamenter for, at bibeholde sine penge i virksomheder, der så er bedre polstrede for fremtiden. Fastholdelse af u hensigtsmæssige afskrivningsregler, og blokade for, at skabe profit.

Ingen sammenhængende stillingtagen til dødvægtstabet, som bliver større og større i samfundet.

Vi noterer med tilfredshed, at der indgås samarbejdsaftaler inden for Rigsfællesskabet om erhvervsfremme, men maner til, at erhvervsfremme søges indenfor innovation også.

Lad os sige det som det er; virksomheder ud over fiskeriet, giver pt. indtægter for en forsvindende lille del i fht. indtægter fra fiskeri-erhvervet, hvorfor der bør laves bedre regler for små,- og mellemstore virksomheder, sikres innovation der batter, og ikke bare iværksætterier – da de fleste iværksætterier ikke er noget der trækker store læs.

Altså skal vore eksisterende og begyndende virksomheder have bedre betingelser for, at kunne drive vækst, og markant bedre betingelser for beskatning af indeholdelse af penge i virksomheder der kan investeres i

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

innovation, fornyelse og forbedring af eksisterende service.

Ligeledes bør der tænkes nyt – meget, meget snart – i fht. konkurrence-evner for private, og forpligtelser de skal leve op til. Alt andet er bare at sminke, at vi binder vort erhvervsliv meget hårdt, på uhensigtsmæssige områder, som arbejdskraft, afskrivningsregler, skatnedesættelser og lempede krav så de har en chance for, at konkurrere med udefrakommende arbejdskraft, på byggerier til lufthavne og andre større anlæg.

Sundhedsvæsnet og kunst og kultur

Sundhedsvæsnet "får tilført" ekstra 11,7 mio. kr., til somatisk behandling i udlandet og en læge eller jordemoder i ilulissat til hjælp for fødende i Disko, da man ikke kan besætte stillingen i Aasiaat.

Men Sundhedsvæsnet opererer med bragende underskud i år, og dertil kommer de mange problemer med overenskomster og rekruttering, vi ikke ser ændres i årene fremover.

Således er bevillingen, ikke dækkende for de strukturelle problemer vi har i Sundhedsvæsnet, ej heller, de problemer fagforeningerne fra Sundhedsvæsnet, og andre fagforeninger, har påpeget med rettidige og fornuftige overenskomster, samt de mer-udgifter samt mangel på personale vi har set, der har medført betydeligt ringere sundhedsbetjening, samt lukning af sengeafsnit.

Vi beklager ikke den enorme indsats der er lagt af sundhedspersonalet, men den manglende prioritering, politisk.

En forhøjelse af Nationalteatrets bevilling til 1,5 mio. kr. under hvad de har behov for, finansieres ved at tage fra andre kunstnere.

1 sølle million kunne det blive til, for filmværksted, og ingen tiltag til at sikre et rigere og bedre kunst,- og kulturliv. At man fjerner for kunstlivet store lunser af bevillingerne, for så at give en smule af det tilbage man har taget væk, er ikke en forbedring. Det er en forringelse.

Når man samtidig ikke styrker samarbejder med fonde, eller muligheder for civilsamfund, og kunstnere til at få hjælp med fondsansøgninger og internationalt og nordisk samarbejde, så fattes vor kunst og kultur penge.

På baggrund af ovenstående, kan vi ikke stemme for nærværende Finanslov, foruden tema 9, 11, 12, da de hænger sammen med manglerne skrevet ovenfor, på alle områderne.

Vi stemmer samlet set nej til Finansloven.